

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ, 17 Οκτωβρίου 1984

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ κ. ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
ΣΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ.

Τετάρτη, 17 Οκτωβρίου 1984

Ο Πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Γ. Παπανδρέου , έδωσε σήμερα στις 11.00 'το πρωί, συνέντευξη Τύπου στο Ζάππειο Μέγαρο, προς τους Έλληνες πολιτικούς συντάκτες. Ο κ. Πρωθυπουργός είπε στην αρχή τα εξής:

" Η σημερινή συνέντευξη Τύπου γίνεται κατά κύριο λόγο , γιατί κλείνουμε-περίπου δυό μέρες μένουν ακόμα- τρία χρόνια απο την νίκη του ΠΑΣΟΚ στις εκλογές του '81 και συμπληρώνουμε έτσι τριετία , τα τρία τέταρτα δηλαδή, της περιόδου για την οποία είμαστε Κυβέρνηση. Θεώρησα χρήσιμο να σας δώσω την ευκαιρία να θέσετε εσείς, όσα και όποια ερωτήματα επιθυμείτε, με αυτή την ευκαιρία της τριετίας του ΠΑΣΟΚ στη Κυβέρνηση. Είμαι στη διάθεσή σας"

Αμέσως μετά ο Πρωθυπουργός απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις των δημοσιογράφων:

Ν. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ (ΝΕΑ): Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς με την συμπλήρωση της τριετίας , η Κυβέρνηση αποδίδεται σε μία προσπάθεια να προχωρήσει στην ολοκλήρωση των όσων έχει , προγραμματικά, υποσχεθεί. Απο την άλλη πλευρά , η κοινή γνώμη παρακολουθεί ορισμένα φαινόμενα, τα οποία εκπορεύονται είτε απο την Κυβέρνηση, είτε απο το ΠΑΣΟΚ. Ο κόσμος, ο οποίος έδωσε το 48% στη Κυβέρνηση, παρακολουθεί έκπληκτος απορημένος και χωρίς να γνωρίζει τί ακριβώς συμβαίνει. Μήπως θέλετε με την ευκαιρία αυτή, να αναφερθείτε σ' όλα αυτά τα τελευταία φαινόμενα, τα οποία κρατούν σε μια απορία και έκπληξη την κοινή γνώμη;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: " Δεν έχω καμιά αντίρρηση, αν θα θέλατε λιγάκι να εστιάσετε την ερώτησή σας."

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ (ΝΕΑ): Βεβαίως. Είχαμε, τελευταία, την έκθεση του κ. Φωτήλα, ο οποίος - πάντα για το καλό της Αλλαγής- θεώρησε σκόπιμο να δώσει απόψεις στην δημοσιότητα, οι οποίες διαφέρουν από τις απόψεις της Κυβέρνησεως. Είχαμε, τελευταία, κατηγορίες εναντίον υψηλών ισταμένων στελεχών της Κυβέρνησεως. Διαβάσαμε για "πεντακοσάρικα", για "μάγους", διαβάσαμε για "διαφορικά", τα οποία δεν καταλαβαίνουμε και εμείς οι ίδιοι, πόσο περισσότερο η κοινή γνώμη."

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: " Ίσως, και εμείς δεν τα καταλαβαίνουμε."

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ (ΝΕΑ): " Θα πρέπει όμως να υπάρξει κάποια εξήγηση."

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: " Ναι, είμαι σύμφωνος. Θα πάλω τα συγκεκριμένα: Σε ό,τι μεν αφορά τον κ. Φωτήλα, είναι αφές, όπως εσείς εξεπλάγητε, έτσι και εμείς, διότι, σε κάποια φάση, έκανε μια στροφή 180°, από μαχητής της σοσιαλιστικής αλλαγής, συντάχθηκε με τις θέσεις της ελληνικής δεξιάς. Ένα φαινόμενο, όχι και τόσο άγνωστο στην ελληνική σκηνή, φυσικά. Καπέραν τούτου, για την περίπτωση του κ. Φωτήλα, δεν έχω τίποτε να προσθέσω. Ανήκει, μάλλον, στην ειδικότητα άλλων επιστημών, αυτή η αλλαγή, αν θέλετε, προσωπικότητας σε κάποιο βαθμό, γιατί οι ιδέες ενός ανθρώπου, οι πεποιθήσεις, ταυτίζονται με την προσωπικότητά του σε ένα μεγάλο βαθμό."

Σε ό,τι αφορά το δεύτερο θέμα, μπορώ να πώ ότι η πρόσφατη επίθεση, η οποία γίνεται - θα είμαι συγκεκριμένος- εναντίον του υπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Αρσένη, είναι μια επίθεση, σαφώς, προετοιμασμένη, "δουλεμένη", με στόχο τον "αποκεφαλισμό" του, με στόχο την απώθησή του από την Κυβέρνηση.

Σε ό,τι μεν αφορά τα περίφημα περι Μασονισμού, είναι τόσο αστειώδες, ώστε δεν μπορώ να εννοήσω, όχι γιατί δεν τα κουβεντιάζουμε εμείς, αλλά γιατί υπάρχει ελληνικός τύπος, ο οποίος κατεβαίνει σ' αυτό

το επίπεδο να μιλάει περί " σιδηρών " , περί του " πεντάλφα " , περί των μασόνων. Θα νόμιζε κανείς ότι είμαστε στην εποχή της ιερής εξέτασης, μάλλον, παρά στον 20ο αιώνα.

Λοιπόν, ο κ. Αρσένης έχει ήδη απαντήσει για όλα αυτά και δεν χρειάζεται να απαντήσω και εγώ. Θα πω, όμως, ότι ο κ. Αρσένης έχει την απόλυτη - χωρίς επιφυλάξεις- εμπιστοσύνη μου . Είναι ο κύριος παράγοντας της Κυβέρνησης σε χάραξη οικονομικής πολιτικής και πολύτιμος συνεργάτης. Εν πάση δε περιπτώσει, είναι ένας άνθρωπος που ήρθε στη χώρα αυτή, αφήνοντας μια άριστη καριέρα, για να προσφέρει σ' αυτόν τον τόπο τα φώτα του. Και είναι, πραγματικά, πολύ λυπηρό, ότι έχουν συντονιστεί επιθέσεις εναντίον του. Δεν είναι παράξενο το ότι υπάρχουν επιθέσεις, γιατί, όπως, άριστα γνωρίζετε και όπως είπε και ο ίδιος, η Αλλαγή σημαίνει αναμέτρηση με οργανωμένα συμφέροντα. Αλλοιώςτικά, δεν θα ήταν Αλλαγή. Και εμείς δεν διστάσαμε ποτέ να αναμετρηθούμε με τα οργανωμένα συμφέροντα , για να απελευθερώσουμε αυτή τη χώρα και αυτήν την οικονομία από τα δεσμά που έχουν χαλκεύσει και είχαν χαλκεύσει, όχι μόνον σ' ό,τι αφορά την διεθνή θέση της χώρας μας και την εξωτερική μας πολιτική, αλλά ακόμη και την εσωτερική μας δομή.

Θα επανέλθω, ίσως, στο θέμα αυτό, αλλά θα ήθελα με την ευκαιρία να τονίσω , επειδή μιλάμε για την οικονομία, για τον κ. Αρσένη, που είναι ο υπεύθυνος για την οικονομική μας πολιτική, θα ήθελα να επισημάνω μερικές αλήθειες που τις γνωρίζετε όλοι. Τις γνωρίζει- ελπίζω- και ο ελληνικός λαός.

Μπήκαμε στην Κοινή Αγορά, σαν πλήρες μέλος, με μία βιομηχανία , η οποία, πραγματικά, δεν είχε καμία δυνατότητα να αντιμετωπίσει τον κοινοτικό ανταγωνισμό. Και αυτό οφείλεται , όχι μόνον στο ότι ήταν δασμοβίωτη , προστατευμένη από τα τείχη των δασμών, αλλά επίσης

γιατί ζούσε με δανεικά κεφάλαια σε μία κλίμακα πρωτόκουστη, για-
ούτως περιπτώσει - του δυτικού χάρου. Περίπου, το 80% του κεφαλαίου της
δεν ήταν ίδιο κεφάλαιο, αλλά δανεισμός. Γι' αυτό, ίσως, έχουμε αυτή
εθιστεί - σ' αυτή τη κατάσταση, αλλά κάθε ξένος, προσερχόμενος από
καπιταλιστικές χώρες, πράγματι, δυσκολεύεται να πιστέψει ότι το
μή ίδιο κεφάλαιο είναι 80% περίπου. Με τα επιτόκια, όπως είναι σήμερα,
η εξυπηρέτηση του κεφαλαίου είναι πάρα πολύ δυσχερής. Ακόμη και εάν
η επιχείρηση είναι υγιής και βιώσιμη, έχει, δηλαδή, μέλλον. Ταυτό-
χρονα θα πρέπει να επαναλάβω κάτι που είχα πεί στο παρελθόν και που
το ξέρει, ασφαλώς, ο ελληνικός λαός: ότι, όχι μόνο εδόθησαν δάνεια
χωρίς να υπάρχουν όχι εγγυήσεις, γιατί δεν ενδιαφέρει αυτό ουσιαστικά
αν υπάρχουν εγγυήσεις ή όχι, αυτό, που ενδιαφέρει είναι οι προοπτικές
οι αναπτυξιακές προοπτικές. Αυτό είναι το πνεύμα που έπρεπε να υπάρ-
χει στο τραπεζικό μας σύστημα. Δεν είναι το πόσα ακίνητα έχεις, για
να τα πάρω, όταν αποτύχεις, αλλά είναι αν βοηθώ σ' αυτήν την πρωτοβου-
λία, τη δικιά σου πρωτοβουλία και παίρνω τα "ρίσκα" μου σαν Τράπεζα.
Κάτω τις κρίσεις μου, συμπεραίνω, σου δίνω ή δεν σου δίνω. Δυστυχώς,
ένα μεγάλο τμήμα των δανεικών κεφαλαίων, το 80%, διοχετεύθηκε για
την εξυπηρέτηση του ιδίου του βιομήχανου και της οικογένειάς του.
Δεν ενδιαφερόμαζ^{εδώ/} στην αστυνομική άποψη αυτού του θέματος. Ενδιαφέρο-
μαι στην οικονομική άποψη, ότι ένα τμήμα μόνον των δανεικών πήγε στην
επιχείρηση, για να αυξήσει την παραγωγικότητά της, για να την εκσυγχρ-
νίσει. Και ένα σοβαρό τμήμα διοχετεύθηκε, συνήθως, στο εξωτερικό.
Υπάρχουν ακόμα περιπτώσεις, στο απώτερο παρελθόν, πολύ ενδιαφέρουσες.
Κάποτε είχα μιλήσει στη Βουλή γι' αυτό. Θα το πω και εδώ. Με βάση τον
περίφημο νόμο για την εισαγωγή ξένου κεφαλαίου, η εξής "κομπίνα" ήταν
χαρακτηριστική μιάς εποχής: συμφωνείς με την Τράπεζα ότι θα πάρεις
δάνειο ενός δισεκατομμυρίου-νούμερα είναι αυτά εικονικά- αλλά πρέπει
να βάλεις και εσύ διακόσια εκατομμύρια. Πηγαίνεις στο εξωτερικό και
κάνεις μια συμφωνία με τον πωλητή του εξοπλισμού, την εταιρεία, η

οποία χρεώνει παράπάνω από το ένα, σου τα δίνει στην Ελβετία, και τα φέρνεις στην Ελλάδα για να κάνεις χρήση τώρα του νόμου περί εισαγωγής κεφαλαίου, ώστε να έχεις και προνόμια. Άρα μπορείς να γίνεις μεγάλος επιχειρηματίας, χωρίς να έχεις μια δεκάρα στην τσέπη σου.

Αυτό, τα λέω, γιατί αυτή είναι η οικονομία, αυτή είναι η βιομηχανία που παραλάβαμε. Προσέξτε, όταν το λέω αυτό, δεν προσπαθώ να ρίξω την ευθύνη στο παρελθόν και να πω ότι εμείς δεν έχουμε ευθύνες. Είμαστε τρία χρόνια Κυβέρνηση και επομένως έχουμε ευθύνες. Και πρέπει να εξηγήσουμε στον ελληνικό λαό τι κατορθώσαμε και τι δεν κατορθώσαμε στους τομείς αυτούς. Όμως, το λέω κατά κύριο λόγο για να δώσω έμφαση στη μεγάλη δυσχέρεια που αντιμετωπίζει η ελληνική βιομηχανία, που στέκεται σε "γυάλινα πόδια" κυριολεκτικά, από την ένταξή μας στην ΕΟΚ. Και προσέξτε: Αυτή την ώρα δεν θέτω θέμα ένταξης στην ΕΟΚ. Απλώς λέγω να είμαστε ξεκαθαρισμένοι, είμαστε στην ΕΟΚ- οι συνέπειες αυτής της ένταξης μπορεί να είναι πάρα πολύ σοβαρές.

Ευτυχώς, για μια ορισμένη περίοδο-πενταετία- κατορθώσαμε να πάρουμε από την Επιτροπή, γιατί αυτό είναι θέμα της Επιτροπής, μια λύση που μέσα σε μια πενταετία περίπου, αλλά αποκλιμακούμενη κάθε χρόνο λιγότερο, θα έχουμε μία προστασία των βιομηχανικών μας προϊόντων από τον ανταγωνισμό της βιομηχανίας της Κοινότητας. Βέβαια, δεν είναι το μόνο που προσπαθούμε. Το μνημόνιο είναι ακόμη "ζωντανό" και δίνουμε την μάχη για τα Ολοκληρωμένα Ημερολογιακά Προγράμματα, τα οποία θεωρούμε κρίσιμα για το μέλλον της Ελλάδας, ιδιαίτερα εάν και όταν ενταχθούν η Ισπανία και η Πορτογαλία.

Λοιπόν, τα είπα όλα αυτά, για να τονίσω ότι η προσπάθεια να δώσει κανείς μια νέα δυναμική στην ελληνική οικονομία, τόσο στον ιδιωτικό τομέα, όσο και στο δημόσιο, αυτή η προσπάθεια κατ'ανάγκη σε φέρνει σε σύγκριση με οργανωμένα συμφέροντα, με προνόμια, βάσει των οποίων

λειτουργούσε η ελληνική βιομηχανία. Είναι φυσικό, αν συνδυάσει κανείς και την θαρραλέα εξωτερική πολιτική, την οποία ακολουθούμε, και την οποία ονομάζουμε "ελληνική εξωτερική πολιτική", μαζί με τον αγώνα για την αναζωογόνηση της ελληνικής βιομηχανίας, είναι φυσικό να αντιμετωπίζουμε πολλά "μποφόρ". Όμως, γι' αυτούς που αναλαμβάνουν το έργο της Αλλαγής, είναι σαφές ότι θα πρέπει να αναμένουν τα "μποφόρ" και με ψυχραιμία να προχωρήσουν στην ολοκλήρωση του έργου τους. Αυτός, ακριβώς, είναι ο στόχος και ελπίζω, η καθημερινή πρακτική της Κυβέρνησής μας.

Τα είπα όλα αυτά, απαντώντας στην ερώτησή σας, για να πώ, ότι δεν εκπλήσσομαι ότι υπάρχει αντίδραση, αναμέτρηση με πολλά "μποφόρ". Εκπλήσσομαι όμως από το επίπεδο των επιθέσεων. Νομίζω ότι ποτέ, ακόμη και τα δύσκολα εκείνα χρόνια των ανένδοτων αγώνων, που προηγήθηκαν της εφτάχρονης δικτατορίας, δεν υπήρχαν τέτοιες κατηγορίες, οι οποίες να επιδρούν ακόμη, να αντανakλούν ακόμη στο πολιτιστικό επίπεδο της χώρας μας. Είναι - δεν ξέρω πως αισθάνεσθε εσείς - αλλά αισθάνομαι, πράγματι, ναυτία. Ναυτία, να έχουμε τρέχον πολιτικό θέμα το "πεντάλφα", το "φίδι", γι' αυτό θα μου επιτρέψετε να μην απαντήσω σ' αυτά. Νομίζω πως εκάλυψα πλήρως την ερώτησή σας".

ΠΑΥΛΟΣ ΤΖΙΜΑΣ (ΡΙΖΟΣΦΑΛΤΗΣ): Με Πρόεδρε, αναφερθήκατε σ'αυτά τα νοσηρά φαινόμενα και ασφαλώς δύσκολα θα μπορούσε να διασυνήσει καν μαζί σας. Διατυπώνεται τελευταία από πολλούς και πολύ συχνά η άποψη ότι αυτό το κλίμα θα το έπλητε καίρια, θα δημιουργούσε αντίθετα ένα πιο ομαλό πολιτικό κλίμα, θα απέτρεπε αυτά τα φαινόμενα της δημαγωγικής οξύτητας που από την πλευρά της αξιωματικής αντιπολίτευσης φαίνεται να προετοιμάζονται και, ταυτόχρονα, θα έδινε στο δημοκρατικό κόσμο την αίσθηση μιας αναπότρεπτης συνέχειας της υπόθεσης της Άλλαγής. Η λύση της εκκρεμότητας του εκλογικού νόμου και η καθιέρωση ενός συστήματος πραγματικά απλής αναλογικής, χωρίς στοιχεία νόθευσης του αναλογικού κανόνα. Θα ήθελα τη γνώμη σας πόσο συμμερίζεται τέτοιες σκέψεις η Κυβέρνηση και πόσο αναλογικός σκέφτεται να είναι ο εκλογικός νόμος που θα φέρει;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ ευχαρίστως να απαντήσω. Πράγματι έχουμε υποσχεθεί σύστημα απλής αναλογικής. Με δύο στόχους οι οποίοι είναι βεβαίως αντιφατικοί, αλλά και οι δύο πολύ σημαντικοί. Το πρώτο είναι να μην αποκλείονται από τη Βουλή οι φωνές που διαφωνούν. Δηλαδή, να μην αποκλείονται πολιτικές τάσεις από το Κοινοβούλιο. Να εξασφαλίζεται η αντιπροσωπευτικότητα του πολιτικού κλίματος και της πολιτικής βούλησης του λαού μας. Ταυτόχρονα, σφείλω να ομολογήσω ότι θεωρώ πολύ σημαντική την κυβερνητική σταθερότητα, ιδιαίτερα σε χώρες με τη δικιά μας πολιτική εμπειρία. Πράγματι, πρέπει να αποφεύγει κανείς τη νόθευση του εκλογικού συστήματος, όπως και σεις είπατε. Πρέπει όμως να παίρνει κάποια μέτρα για να υπάρξει Κυβέρνηση και να υπάρξει πρόγραμμα. Υπάρχουν χώρες οι οποίες έχουν συνηθίσει να ζουν με συμμαχικές Κυβερνήσεις, όπου έχουμε δύο, τρία, τέσσερα, πέντε κόμματα τα οποία συνεργάζονται, αλλά νομίζω ότι μπορεί να παρατηρήσει κανείς ότι υπάρχει μια στασιμότητα από πλευράς εξελίξεων, αλλαγών, μια στασιμότητα η οποία για τη χώρα μας ιδιαίτερα

θα ήταν επικίνδυνη.

Λέω με άλλα λόγια : Σύμφωνοι στη μή νόθευση. Αλλά να λάβουμε υπόψη μας, ταυτόχρονα, την ανάγκη κάποιας κυβερνητικής σταθερότητας. Αυτή ήταν η θέση μας. Και δεν έχουμε - το λέω αυτό σαφώς - επιλέξει ένα ούστημα. Μελετούμε με καλή θέληση, με την βεβαιότητα ότι θα ανταποκριθούμε σ' αυτό το οποίο υποσχεθήκαμε. Θέλουμε πραγματικά να είμαστε μία Κυβέρνηση, μία παράταξη που αναγνωρίζει τις δεσμεύσεις της και υλοποιεί τις εξαγγελίες της. Όπως γνωρίζετε, είπα ότι ο νόμος, το νομοσχέδιο θα κατατεθεί στη Βουλή, ουσιαστικά, στις αρχές του έτους. Και έτσι θα είναι νόμος του κράτους πριν ακόμη υπάρξει η προεδρική εκλογή. Αυτό το είχα πει και άλλη φορά και βγήκε ένα συμπέρασμα λαθεμένο, ότι δηλαδή προβλέπω τη διάλυση της Βουλής, άρα προβλέπω την αδυναμία εκλογής Προέδρου. Όχι, αλλά ήθελα να είμαι εντάξει, διότι έστω και ένα τοις χιλίοις εάν υπάρχει και απαιτηθεί να γίνουν τότε εκλογές, θα είχαμε παραβιάσει το λόγο μας. Μπορούσαμε να κρυφτούμε βέβαια πίσω από το γεγονός και να πούμε τί να κάνουμε, δεν το περιμέναμε. Αλλά θέλουμε να είμαστε εντάξει, έτσι ώστε κάτω απ' τις οποιεσδήποτε συνθήκες να έχουμε ένα νέο εκλογικό νόμο. Το λέω αυτό και πάλι, τονίζω, χωρίς να θέτω οποιοδήποτε θέμα σχετικά με την Προεδρία.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ (ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΗ) : Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επαναλάβω μία ερώτηση που είχα απευθύνει πριν από λίγες μέρες και στον κ. Παπούλια. Πρέπει να ομολογήσω ότι η απάντησή του δεν με ικανοποίησε απόλυτα και γι' αυτό απευθύνομαι και σ' εσάς. Αφορά το χαρακτηρισμό της προσφυγής στην ΕΟΚ από την πλευρά του κ. Μπούτου, ως εθνική μειοδοσία. Είχα πει τότε στον κ. Παπούλια ότι ξένα κόμμα-

τα σοσιαλιστικά και εργατικά, το βρετανικό δημοκρατικό εργατικό κόμμα του κ.Κίνον, όπως και το SPD της Γερμανίας του κ.Φόγκελ, είχαν προσφύγει στην ΕΟΚ, το μεν για την απεργία των ανδραγωγών, το δε για το θέμα των πυραύλων "Πέρσινγκ" και "Κρούζ". Το ίδιο πράγμα όπως μας υπενθύμισε προχθές ο ελληνικός τύπος, έγινε και από την πλευρά του ΠΑΣΟΚ. Πώς ύστερα από όλα αυτά μπορεί να χαρακτηριστεί ως εθνική μεθοδολογία η πράξη του κ.Μπούτου, η οποία ως εκ τούτου δεν είναι και πρωτοφανής;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κοίταξε, υπάρχουν προσφυγές και προσφυγές. Εδώ υπάρχει μία συμφωνία μεταξύ της Ελλάδας και της Αιθύης, σύμφωνα με την οποία πιστεύουμε ότι θα ξεπεράσουμε σημαντικά το 1 δισεκατομμύριο δολάρια. Αυτό είναι δεδομένο. Θα προχωρήσουμε δηλαδή σε όσα περιλαμβάνουν τα συμφωνημένα πρακτικά. Αλλά, πέραν αυτού, έχουμε προοπτική για περαιτέρω ανάπτυξη των οικονομικών μας σχέσεων και στο άμεσο, όχι στο απότερο μέλλον. Η χώρα μας είναι μια χώρα η οποία αντιμετώπιζε πάντοτε και αντιμετωπίζει και τώρα και θα αντιμετωπίζει και στο μέλλον για πολύ καιρό ένα εμπορικό ισοζύγιο πολύ αρνητικό, το οποίο πρέπει να καλύπτεται είτε από άδηλους πόρους, είτε από εισροή ιδιωτικού κεφαλαίου, είτε από δανεισμό. Ευτυχώς, παρά τα λεγόμενα, είμαστε μία από τις χώρες εκείνες που έχει στο εξωτερικό το κύρος, έτσι ώστε να μην έχει προβλήματα λήψης δανείων. Όμως είναι απ' τα μεγάλα θέματά μας η κατάκτηση ξένων αγορών; η αύξηση των συναλλαγματικών εισροών. Είναι θέμα κρίσιμο και είναι μάλιστα και ο περιοριστικός παράγοντας σε ό,τι αφορά την οικονομική ανάπτυξη. Μπορούσαμε να σπρώξουμε πολύ πιο γρήγορα τη χώρα μας προς τα εμπρός εάν δεν βρίσκαμε μπροστά μας αυτό το τείχος της συναλλαγματικής δυσχέρειας που υπάρχει. Όχι τώρα, υπήρχε, υπάρχει,

θα υπάρχει για αρκετό καιρό έως ότου αναδιαμορφωθεί η ελληνική βιομηχανία και εκσυγχρονιστεί η γεωργία μεταξύ των άλλων.

Έρχεσαι λοιπόν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και λες τί; Ρωτάς αν αυτή η συμφωνία με τη Λιβύη αποτελεί παραβίαση των κανόνων της Κοινής Αγοράς ή όχι. Αφήνω το θέμα αν υπάρχει συμφωνία. Τί θα πει αν υπάρχει συμφωνία; Όταν υπογράφει ο Πρωθυπουργός και της μιας και της άλλης χώρας κάτω από το φακό της Τηλεόρασης, είναι δυνατόν να λέμε ότι δεν υπάρχει; Βεβαίως υπάρχει. Και θα έρθει στη Βουλή για κύρωση. Αλλά είναι δευτερεύον αυτό. Ελέγχει και κάτι άλλο, ότι την καταθέσαμε στην ΕΟΚ πριν την καταθέσουμε εδώ. Ψεύδη. Αλλά, πέραν τούτου, φέρνει τη χώρα μας αντιμέτωπη με τους "Εννέα", προκαλώντας τους "Εννέα" να βρουν κουσούρια στη συμφωνία, εάν υπάρχουν και να αποστερήσουν τη χώρα αυτή, από το 1 δις δολάρια που πασχίσαμε να πετύχουμε. Εάν αυτό δεν είναι εθνική μειοδοσία, δεν ξέρω τί είναι. Επαναλαμβάνω την κατηγορία την οποία και επεκτείνω στον κ.Τζούνη και τον κ.Αναστασόπουλο. Αν είναι δυνατόν να τίθενται τέτοια θέματα, τέτοιου είδους θέματα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για να εκθέσουν τη χώρα μας και να εκθέσουν την Κυβέρνησή μας.

ΘΥΜΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ): Κύριε Πρόεδρε, μας κάνατε αρκετά εμπεριστατωμένη ανάλυση για τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει αυτός ο τόπος. Και σε κάποιο βαθμό πολλοί ή λίγοι κατανοούν τα προβλήματα. Υπάρχουν όμως και θέματα που αφορούν ευρύτερες μάζες πληθυσμού, όπως είναι η συνεχιζόμενη ακρίβεια στη ζωή με αντίστοιχη μείωση του εισοδήματος του εργαζόμενου, η ανεργία, η οικονομική στασιμότητα. Συμπληρώνετε τρία χρόνια στην εξουσία.

Έχετε το αίσθημα ότι έχετε κάνει ουσιώστικά βήματα για να αντιμετωπίσετε αποτελεσματικά αυτά τα καυτά, πράγματι, για τον ελληνικό λαό θέματα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είναι πολύ σωστή ερώτηση και σημαντική.

Να πάρουμε τους εξής δείκτες: πληθωρισμό, αύξηση του εθνικού προϊόντος, ισοζύγιο πληρωμών, έλλειμμα του Δημοσίου. Αυτά είναι τα βασικά χαρακτηριστικά, δηλαδή, οι δείκτες γύρω από τους οποίους πρέπει να δοθεί μία απάντηση. Σε ό,τι αφορά τον πληθωρισμό, την ακρίβεια, πρέπει να παρατηρήσουμε ότι από το 25 προς 26% που παραλάβαμε τον πληθωρισμό, ελπίζουμε φέτος ο πληθωρισμός να είναι για το 1984 18,3%. Ερωτάται, είμαστε ευχαριστημένοι; Η απάντηση είναι όχι. Θα προτιμούσαμε ασφαλώς να είναι 15%. Ήδη τονίζω ότι είναι ένα αρκετό σημαντικό έργο το να κατεβάσεις τον πληθωρισμό από το 25 - 26% στο 18%. Είναι ήδη ένα δύσκολο επίτευγμα. Δεν είναι, βέβαια, όμως ικανοποιητικό. Και δεν είναι ικανοποιητικό γιατί υπάρχει απόσταση ανάμεσα στο μέσο επίπεδο πληθωρισμού της ΕΟΚ και τον πληθωρισμό που εμείς έχουμε στην πατρίδα μας. Άρα η προσπάθεια να μειωθεί ταχύτερα ο πληθωρισμός, ο ρυθμός αύξησης τιμών, η ακρίβεια, είναι ένας από τους βασικούς και σημαντικότερους στόχους μας. Υπάρχει όμως μία διαφορά, την οποία θέλω να τονίσω, μεταξύ του τί κάνουμε εμείς και του τί κάνουν οι δυτικοευρωπαίοι. Είμαστε η μόνη, κυριολεκτικά, χώρα στην ΕΟΚ, η οποία έχει πραγματικά τηρήσει την Αυτόματη Τιμολογική Αναπροσαρμογή των εισοδημάτων των εργαζομένων. Βέβαια, για να είμαστε ακριβείς, πλήρης κάλυψη από τον πληθωρισμό, από τις επιπτώσεις του πληθωρισμού, την ακρίβεια, δίνεται στα κατώτατα επίπεδα και μέχρι ένα κάποιο σημείο.

Είπα αρκετό πολλά, είπα όμως δεν υπάρχει τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Άρα τα υψηλότερα σχετικά εισοδήματα δεν έχουν αυτό το προνόμιο, δεν προφυλάσσονται πλήρως και ορισμένα που είναι πάνω από 100.000 δεν προφυλάσσονται καθόλου. Αλλά, γενικά, ακολουθούμε μια φιλολαϊκή, ας πούμε σοσιαλιστικού χρώματος, πολιτική εν γνώσει ότι αυτό δυσχεραίνει, κατά κάποιο τρόπο, την ταχύτερη μείωση του πληθωρισμού. Δίνω απλώς μια εξήγηση που σχετίζεται με την πολιτική μας. Είμαστε εν γνώσει του τί κάνουμε, πιστεύουμε ότι πρέπει να σταθούμε στη βασική μας δέσμευση για αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή και μέσα σ' αυτά τα πλαίσια, κάτω απ' αυτούς τους όρους, προσπαθούμε να μειώσουμε τον πληθωρισμό.

Σε ό,τι αφορά τη στασιμότητα δεν υπάρχει λόγος να μιλήσω για τα χρόνια '80, '81. Το '81 ήταν πράγματι χειρότερο. Και τα χρόνια '82, '83, '84. Για το '84 η προοπτική είναι για μια αύξηση του ακαθάριστου προϊόντος της τάξης του 2,5 μέχρι και ίσως 3%. Το 2,5 το βλέπουμε σαν βέβαιο. Το άλλο όχι βέβαιο, αλλά ίσως. Είμαι ευχαριστημένος με το 3%; Υποθέστε πως είναι 3%. Όχι, δεν είμαι ευχαριστημένος. Δεν θα είμαστε ευχαριστημένοι. Είναι κάτι σημαντικό, ότι φεύγουμε από το τέλμα. Ξεκινάμε την ανοδική πορεία. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Όμως, υπάρχει το τεράστιο πρόβλημα της ανεργίας και έχω πολλές φορές τονίσει ότι είναι μεγάλη αντίφαση να μιλάει κανείς για σοσιαλιστική Κυβέρνηση και να έχει μπροστά του το φάσμα της ανεργίας, των νέων κυρίως και της γυναίκας. Για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της απορρόφησης της ανεργίας, θα πρέπει να έχουμε ένα ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 5 - 6%. Για να γίνει δηλαδή φυσιολογικά η απορρόφηση του δυναμικού αυτού, του άνεργου

δυναμικού στα γρανάζια της οικονομίας. Όχι, δεν έχουμε αυτή τη στιγμή να μιλάμε για 5 - 6%. Θα την έχουμε στο μέλλον. Άρα, είμαστε υποχρεωμένοι να διαμορφώσουμε ειδικά προγράμματα για την ανεργία, κατά κατηγορία ανέργων, τα οποία βέβαια σημαίνουν πόρους οι οποίοι θα μεταφερθούν από κάποιο άλλο κονδύλι φυσικά. Αλλά, εκείνο που υποσχόμασθε στα νειάτα και στη γυναίκα και σε όλους τους άνεργους είναι ότι θα προωθήσουμε δυναμικά αυτά τα προγράμματα, όχι σαν τη μόνιμη λύση, αλλά σαν μια μεταβατική λύση μέχρις ότου η οικονομία αυτή πάρει έναν ανοδικό ρυθμό. Όχι του 2,5, αλλά του 5%.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το ισοζύγιο πληρωμών. Το όνομα δεν μεγαλώνει, είναι περίπου σταθερό στο ισοζύγιο πληρωμών. Αλλά, βέβαια, γνωρίζουμε ότι ένας λόγος που είναι σταθερό, είναι ότι ο ρυθμός ανάπτυξης δεν είναι πολύ ταχύς. Άρα, δεν είναι κάτι για το οποίο θα θριαμβολογήσουμε, αλλά απλώς παρατηρούμε ότι αυτό δεν έχει επιδεινωθεί.

Μένει τώρα το θέμα του ελλείμματος του δημόσιου τομέα. Δεν μιλώ για τον κρατικό προϋπολογισμό. Αυτός είναι ένα τμήμα των δαπανών του δημόσιου τομέα. Παραλάβαμε ένα έλλειμμα που σε σχέση με το εθνικό προϊόν είναι 15 - 15,5%, αν δεν κάνω λάθος. Συγχωρέστε με, αν έχω πέσει έξω 0,5%, κάπου εκεί. Το έλλειμμα αυτό το μειώσαμε κατά 2 και μονάδες, αλλά είναι πιθανό να έχουμε μια μικρή αύξηση, όχι μια αύξηση που πλησιάζει εκείνο που παραλάβαμε, πράγματι μια μικρή αύξηση. Θα προτιμούσαμε να μην ήταν εκεί. Αλλά η διαζευκτική δυνατότητα είναι να ρίξει κανείς αυτό το έλλειμμα εκεί που θέλει. Αλλά, τότε βέβαια, θα πρέπει οι υπηρεσίες οι οποίες

δυναμικού στα γρανάζια της οικονομίας. Όμως, δεν έχουμε αυτή τη στιγμή να μιλάμε για 5 - 6%. Θα την έχουμε στο μέλλον. Άρα, είμαστε υποχρεωμένοι να διαμορφώσουμε ειδικά προγράμματα για την ανεργία, κατά κατηγορία ανέργων, τα οποία βέβαια σημαίνουν πόρους οι οποίοι θα μεταφερθούν από κάποιο άλλο κονδύλι φυσικά. Αλλά, εκείνο που υποσχόμασθε στα νειάτα και στη γυναίκα και σε όλους τους άνεργους είναι ότι θα προωθήσουμε δυναμικά αυτά τα προγράμματα, όχι σαν τη μόνιμη λύση, αλλά σαν μια μεταβατική λύση μέχρις ότου η οικονομία αυτή πάρει έναν ανοδικό ρυθμό. Όχι του 2,5, αλλά του 5%.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το ισοζύγιο πληρωμών. Το άνοιγμα δεν μεγαλώνει, είναι περίπου σταθερό στο ισοζύγιο πληρωμών. Αλλά, βέβαια, γνωρίζουμε ότι ένας λόγος που είναι σταθερό, είναι ότι ο ρυθμός ανάπτυξης δεν είναι πολύ ταχύς. Άρα, δεν είναι κάτι για το οποίο θα θριαμβολογήσουμε, αλλά απλώς παρατηρούμε ότι αυτό δεν έχει επιδεινωθεί.

Μένει τώρα το θέμα του ελλείμματος του δημόσιου τομέα. Δεν μιλώ για τον κρατικό προϋπολογισμό. Αυτός είναι ένα τμήμα των δαπανών του δημόσιου τομέα. Παραλάβαμε ένα έλλειμμα που σε σχέση με το εθνικό προϊόν είναι 15 - 15,5%, αν δεν κάνω λάθος. Συγχωρέστε με, αν έχω πέσει έξω 0,5%, κάπου εκεί. Το έλλειμμα αυτό το μειώσαμε κατά 2 και μονάδες, αλλά είναι πιθανό να έχουμε μια μικρή αύξηση, όχι μια αύξηση που πλησιάζει εκείνο που παραλάβαμε, πράγματι μια μικρή αύξηση. Θα προτιμούσαμε να μην ήταν εκεί. Αλλά η διαζευκτική δυνατότητα είναι να ρίξει κανείς αυτό το έλλειμμα εκεί που θέλει. Αλλά, τότε βέβαια, θα πρέπει οι υπηρεσίες οι οποίες

παρέχονται στο κοινό από δημόσιες επιχειρήσεις να ανατιμηθούν, οπότε έχουμε πάλι ένα πρόβλημα με το ρυθμό του πληθωρισμού.

Σας έδωσα μια απόλυτα ειλικρινή και πιστεύω πλήρη απάντηση στο ερώτημα αυτό. Και τώρα για να συμπεράνουμε, είμαστε ευτυχείς; Όχι. Είμαστε ικανοποιημένοι πως κάνουμε το καλύτερο δυνατό μέσα στα οικονομικά πλαίσια, μέσα στη μήτρα των δεδομένων της χώρας μας; Η απάντηση είναι: Ναι, είμαστε ικανοποιημένοι. Και πιστεύουμε ότι με το πενταετές πρόγραμμα και τη σταδιακή υλοποίησή του θα είμαστε πραγματικά σε θέση να βγάλουμε τη χώρα μας από τη βραδεία ανάπτυξη - όχι τέλμα - η οποία σήμερα τη χαρακτηρίζει.

Βέβαια, πρέπει να πω ότι η ιστορία του δολλαρίου, είναι μια ιστορία πάρα πολύ αρνητική και για μας και για τους άλλους. Αυτή η εμπειρία σημαίνει γενικά τη φυγάδευση κεφαλαίου από την Ευρώπη στις ΗΠΑ για να έχουν τα τεράστια, πραγματικά, επιτόκια, διορθωμένα, δηλαδή, από τον πληθωρισμό. Όπως γνωρίζετε, είχα κάνει μια πρόταση στην Κοινή Αγορά, σε μια Διάσκεψη Κορυφής, να τεθούν κά-ποιοι περιορισμοί είτε με τη μορφή φόρων, είτε με κάποια άλλη μορφή στην εξαγωγή κεφαλαίου από την Ευρώπη προς τις ΗΠΑ. Δυστυχώς, δεν έγινε. Αυτό έχει πολύ αρνητικές συνέπειες για την Ευρώπη, με εξαί-ρηση χώρες, όπως είναι η Γερμανία και η Γαλλία. Γιατί; Και εκεί-νοι υφίστανται ότι υφιστάμεθα εμείς με τα επιτόκια και τη φυγή κεφαλαίου, αλλά έχουν εξαγωγικές βιομηχανίες, που εν όψει της ακρί-βειας του δολλαρίου ή της φθηνότητας του μάρκου ή του φράγκου, εξα-γουν προς τις ΗΠΑ. Δηλαδή, υπάρχει ένα αντίκρουσμα. Στην απώλεια κεφαλαίου για επενδύσεις έρχεται κάτι θετικό και το εξισορροπεί. Είναι η αλματώδης αύξηση των εξαγωγών. Δυστυχώς, εμείς δεν έχουμε

μια εξαγωγική βιομηχανία, που να μπορεί να ανταγωνιστεί τους γερμανούς.

Κατά συνέπεια, οι επιπτώσεις για τη χώρα μας, επειδή είμαστε ακόμα μια περιφερειακή χώρα του παγκόσμιου καπιταλισμού, επειδή δεν έχουμε μια αυτοδύναμη ανάπτυξη, δεν έχουμε μια ζωντανή εξαγωγική βιομηχανία, γι' αυτό πραγματικά οι επιπτώσεις στην Ελλάδα είναι σκληρότερες απ' ότι είναι για τις μεγάλες χώρες του Βορρά.

ΚΩΣΤΑΣ ΣΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (ΑΠΟΓΡΕΥΜΑΤΙΝΗ): Να μπορούμε και σ' ένα θέμα εξωτερικής πολιτικής κ. Πρόεδρε. Μπορείτε να μας διαγράψετε πώς βλέπετε το μέλλον των ελληνοαμερικανικών σχέσεων, μετά μάλιστα την πρόσφατη επίσκεψη του κ. Πέρλ και τη συνάντηση που είχατε μαζί του. Ασφαλώς θα κάνετε κάποια ανασκόπηση των σχέσεων αυτών και ενδεχομένως να συζητήσατε και προβλήματα εκσυγχρονισμού των Ενόπλων Δυνάμεων.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι. Δεν συζητήσαμε προβλήματα εκσυγχρονισμού των Ενόπλων Δυνάμεων. Τον κ. Πέρλ τον είδα, αφού με ενημέρωσε ο κ. Καψής για τη συζήτηση που είχαν. Από πλευράς μου ετόνισα στον κ. Πέρλ ότι θα τόνιζα και στον κ. Σούλις και στον κ. Ρήγκαν. Ότι η ακολουθούμενη από τις ΗΠΑ πολιτική διαγράφει, πράγματι, μεγάλους κινδύνους στις σχέσεις των δύο χωρών. Είναι ίσως η πρώτη φορά, από την εποχή που σταμάτησε η παλαιά εκείνη στρατιωτική και οικονομική βοήθεια των ΗΠΑ (τελείωσε περί το '60 - '61 αυτή η ιστορία), είναι η πρώτη φορά που ελληνική Κυβέρνηση κατορθώνει να βελτιώσει το 7 προς 10, να το πάει στο 7,2 προς 10. Αλλά, πιο σημαντικό, να πάρει προνομιακούς όρους για τα 250 εκατομμύρια από τα 500.

Δεν έχει επαρκώς τονισθεί ότι αυτή η πολιτική και αυτή η Κυβέρνηση με αυτές τις θέσεις, είναι η πρώτη που έχει επιτύχει κάτι τέτοιο στην Ουάσιγκτον. Αλλά, δεν μπορούμε να αμφισβητήσουμε ότι αυτό που λέγεται "ADMINISTRATION", δηλαδή η Κυβέρνηση της οποίας απόψεις εκφράζει και ο κ.Πέρλ, φυσικά όπως και οι υψηλότερα ιστάμενοι, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε το γεγονός ότι η αμερικάνικη πολιτική στηρίζεται κατά κύριο λόγο στην Τουρκία, η οποία αναπληρώνει για τις ΗΠΑ το ρόλο της Περσίας του Σάχη.

Η Τουρκία με άλλα λόγια, αν θέλετε, είναι ο χωροφύλακας της περιοχής. Νομίζω και για τη Μέση Ανατολή και για τη Ν.Α. Ασία, που οι πρωτοβουλίες της Τουρκίας πρόσφατα πληθύνονται. Η αμερικανική απάντηση σ'αυτά είναι πως απλώς για να μπορέσει να πείσει την τουρκική Κυβέρνηση να μαλακώσει τον τόνο της στο Αιγαίο, να προωθήσει κάποια λύση του Κυπριακού, ότι για να είναι σε θέση να παίζει αυτό το ρόλο θα πρέπει να χρηματοδοτεί, να παρέχει βοήθεια, στρατιωτική στην Τουρκία πολύ μεγαλύτερη απ'αυτή που μέχρι τώρα της επιτρέπει το Κογκρέσσο και που μειώνεται εν πάσει περιπτώσει από το γεγονός ότι κάποια άλλη χώρα που λέγεται Ελλάδα, παίρνει και αυτή στρατιωτική βοήθεια, δηλαδή δάνεια. Όταν μιλάμε για στρατιωτική βοήθεια και νομίζω πρέπει να το ξέρει κάθε Έλληνας αυτό, μιλάμε για δάνεια. Δεν υπάρχει στη δική μας περίπτωση άλλη μορφή. Είχα την ευκαιρία να διαμαρτυρηθώ συγκεκριμένα για την πραγματικά πρωτόγνωρη αυτή άσκηση - την DISPLAY DETERMINATION - στην οποία τουρκικά μαζί με αμερικανικά αεροσκάφη παραβίασαν τον εθνικό μας εναέριο χώρο και ταυτόχρονα έκαναν πολλές παραβάσεις των κανόνων εναέριας κυκλοφορίας, κάτι που μας υποχρέωσε να θέσουμε εκτός λειτουργίας έναν από τους αεροδιαδρόμους του Αιγαίου.

Στα τρία χρόνια που είμαστε στην Κυβέρνηση κατέστη όλο και σαφέστερο, τόσο στα διεθνή "οόρα" όπως είναι το ΝΑΤΟ, όσο και στις διμερείς σχέσεις πως οι ΗΠΑ, όπως και το ΝΑΤΟ, όπως και η Τουρκία, ερμηνεύουν τη συμφωνία Ρότζερς κατά τρόπο που να δικαιώνει όλες τις διεκδικήσεις της Τουρκίας στο Αιγαίο. Κάτι βέβαια που είναι απαράδεκτο, για την Κυβέρνηση αυτή και, πιστεύω, για κάθε ελληνική Κυβέρνηση.

Θα ήθελα να τονίσω ότι η ελληνική Κυβέρνηση δεν μπορεί να δεχθεί αυτό που της ζητείται. Τί της ζητείται ακριβώς; Η Ελληνική Αεροπορία να μην προσφέρει στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου την άμυνα. Να την προσφέρουν, αντίθετα, οι Τούρκοι με τη δική τους πολεμική αεροπορία.

Θα σας δώσω μια πληρέστερη εικόνα ώστε να μην υπάρχει μυστήριο γύρω απ' αυτά τα θέματα.

Στη συμφωνία Ρότζερς περιλαμβάνεται το θέμα της επιχειρησιακής ευθύνης στον εναέριο χώρο, σ' αυτή τη μια σελίδα, η οποία δεν είναι, βέβαια, όπως ορθώς έχει βγει, όλη η συμφωνία - υπάρχει και ένα μεγάλο άλλο βιβλίο, που ήταν η διαπραγμάτευση του Χαϊήγκ, το οποίο και αυτό κατά τινα τρόπο ισχύει - αλλά μέσα στη σελίδα αυτή που λέμε "Συμφωνία Ρότζερς" υπάρχει κάποια ηθελημένη - αβεβαιότητα, αοριστία, όπου λέγεται ότι όταν θα ιδρυθεί το 7ο ΑΤΑΔ, στρατηγείο νατοϊκό στη Λάρισα, τότε οι "Τρεις" - ο Αμερικάνος, ο Τούρκος και ο Έλληνας - θα προσδιορίσουν το χώρο επιχειρησιακής ευθύνης για την Ελληνική Αεροπορία. Ξεκινάμε απ' αυτό. Έρχεται ύστερα μια διευκρίνιση του στρατηγού Ρότζερς. Αυτό το λέω για πρώτη φορά.

Μας λέει ότι σ'ό,τι αφορά την περίοδο ειρήνης, σεις κανονίζετε ποιός είναι ο ρόλος της ελληνικής αεροπορίας στο Αιγαίο. Πράγματι, εν καιρώ ειρήνης σε σας πέφτει το δικαίωμα να προστατεύσετε τον ελλαδικό χώρο. Δεν είναι δική μας δουλειά. Εμείς, το ΝΑΤΟ, είμαστε για πόλεμο, όχι για ειρήνη. Δεν χρειαζόμαστε στην ειρήνη. Άρα, εν καιρώ πολέμου, παγκόσμιου δε, διότι μιλάμε πλέον για σύγκρουση Ανατολής - Δύσης, που σημαίνει για μας σύγκρουση Βορρά - Νότου, εκεί, λέει ο κ.Ρότζερς ενδιαφέρει αν τα αεροπλάνα θα είναι αμερικάνικα, ιταλικά, τουρκικά ή ελληνικά; Η απάντηση βέβαια είναι ότι αν υπάρξει τέτοιος παγκόσμιος πόλεμος λίγο ενδιαφέρουν αυτά. Πράγματι πολύ λίγο αυτά ενδιαφέρουν. Εκεί, νομίζει κανείς, πως έχει βρει τη λύση. Αλλά έρχεται ακολούθως αυτό που λέγεται άσκηση - παιχνίδι πολεμικό. Εφόσον είναι άσκηση πολέμου, προετοιμασίας πολέμου, θα πρέπει να ισχύσουν ποιοί κανόνες; Όχι της ειρήνης, αλλά του πολέμου. Άρα, σε κάθε άσκηση επιβεβαιώνουμε την επιμονή της Τουρκίας να μετακινηθούν τα όρια επιχειρησιακής ευθύνης του '74 - αυτό λέγεται περιοχή 41 στο χάρτη - δυτικά. Μα και λίγο δυτικά να μετακινηθούν, τα μεγάλα μας νησιά θα είναι προστατευόμενα της τουρκικής αεροπορίας. Λάβετε υπόψη σας επίσης ότι η Τουρκία δεν αναγνωρίζει ότι τα νησιά έχουν υφαλοκρηπίδα, και ας το λέει η Γενεύη και ας το λέει η τελευταία Διάσκεψη για το Δίκαιο της Θάλασσας. Επιμένει ότι η μισή υφαλοκρηπίδα του Αιγαίου, τουλάχιστον - παραπάνω είναι - ανήκει στην Τουρκία.

Υπό τις συνθήκες αυτές λοιπόν, έχουμε μια πολύ ωραία εικόνα. Τα ελληνικά νησιά του Ανατολικού Αιγαίου "κάθονται" επάνω σε τούρκικη υφαλοκρηπίδα και προστατεύονται από αέρα από τα τουρκικά αεροπλάνα. Διερωτώμαι για πόσο καιρό αυτά θα λέγονται ελληνικά νησιά. Αυτό

αγαπητοί φίλοι, είναι το προωθούμενο από το ΝΑΤΟ, από τον Ρότζερς και από την Τουρκία.

Εκατό φορές έχουμε πει ότι εμείς, όπως και το ΝΑΤΟ ακόμη καταγράφει σε ένα από τα βασικά του άρθρα, εμείς και μόνον εμείς έχουμε την ευθύνη για το δικό μας χώρο. Εάν δεν είμαστε στο ΝΑΤΟ δεν θα υπήρχε το πρόβλημα. Αυτό θέλω να αποσαφηνίσω. Το πρόβλημα δεν θα υπήρχε γιατί κάθε χώρα προστατεύει το δικό της χώρο. - χερσαίο, θαλάσσιο, εναέριο. Από την ώρα που μπαίνεις σε μια συμμαχία, τότε αρχίζουν τα ερωτήματα. Αλλά είμαστε η μόνη περίπτωση στο ΝΑΤΟ, όπου έχουν τεθεί τέτοια προβλήματα. Υπάρχουν τώρα, με την ίσως ναι - ίσως όχι, ένταξη της Ισπανίας μερικά προβλήματα, μεταξύ Πορτογαλίας και Ισπανίας, αλλά αυτά, είναι από εκείνα που λύνονται σχετικά εύκολα. Διότι δεν είναι Τουρκία η Πορτογαλία. Εμείς έχουμε την πικρή εμπειρία της Κύπρου. Την αδιαλλαξία της Τουρκίας. Αδιαλλαξία η οποία είναι αποδεκτή στις μεγάλες πρωτεύουσες της Δύσης, όχι στο Παρίσι και όχι στη Ρώμη.

Νομίζω, ότι ίσως ήταν περισσότερο μακριά του δέοντος η απάντησή μου. Αλλά αυτές είναι διαφορές πολύ σημαντικές, ξεπερνούν τις διαφορές της ιδεολογικής πολιτικής τοποθέτησης. Είναι διαφορές εθνικού επιπέδου, όπου πιστεύω ότι όλοι οι Έλληνες είναι τοποθετημένοι και πρέπει να είναι τοποθετημένοι.

Δεν είμαστε διατεθειμένοι με κανένα τρόπο να παραχωρήσουμε οποιαδήποτε κυριαρχικά δικαιώματά μας σε οποιονδήποτε.

ΛΕΟΝΤΑΡΙΤΗΣ (ΕΣΤΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ): " Κύριε Πρόεδρε, αν θέλετε να γυρίσουμε λίγο στον εσωτερικό χώρο, στα δικά μας προβλήματα . Όταν ανέλαβε καθήκοντα νέου αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ο κ. Μητσοτάκης, με τη γνωστή δήλωσή σας στη Θεσσαλονίκη, δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι μπαίναμε σε μια περίοδο οξύτητας. Λίγο καιρό αργότερα, με την επαφή που είχατε στο αεροδρόμιο , όταν αναχωρούσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, δημιουργήθηκε στην κοινή γνώμη, πάλι, η εντύπωση ότι μπαίνουμε σ' ένα άλλο κλίμα ηπιότερας μορφής σχέσεων μεταξύ Κυβερνήσεως και Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως. Θέλω να ρωτήσω: Ισχύει αυτό; Είναι γεγονός; Θα θέλατε να δώσετε μια εξήγηση; "

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: " Ευχαρίστως. Αυτά τα οποία είπα στη Θεσσαλονίκη, τα είπα εφάπαξ. Αποτελούν πεποιθήσεις μου ακλόνητες και προσωπικές μου εμπειρίες και, ασφαλώς, δεν πρόκειται να αλλάξω γνώμη, σε ό,τι αφορά τους χαρακτηρισμούς, βαρείς βέβαια.

Σε ό,τι αφορά την χειραψία, είναι φυσικό πως δεν βρισκόμαστε στη ζούγκλα, πως ο κ. Μητσοτάκης είναι αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, είναι ένα δεδομένο που δεν το κρίνω - όχι δεν το κρίνω - αλλά που δεν μπορώ εγώ να επηρεάσω και, είναι φυσικό, ότι για να υπάρξει λειτουργία του Πολιτεύματος , δεν μπορεί κανείς ν' αρνηθεί την

χειραψία , όταν μάλιστα έχει και κάποια πανηγυρική μορφή, όπως είχε στη περίπτωση αυτή. Αλλά, το θέμα της οξύτητας είναι άλλο. Δεν συνδέεται με αυτά. Το θέμα της οξύτητας είναι κάτι που πρέπει η "Νέα Δημοκρατία" να αποφασίσει. Εμείς επιδιώκουμε και το λέω αυτό υπεύθυνα, ένα ήπιο κλίμα . Αν θέλετε , ένα ήπιο κλίμα είναι και ενισχυτικό της προσπάθειάς μας να επιλύσουμε προβλήματα, πολλά από τα οποία εξαρτώνται από το κλίμα. Πάρτε επενδύσεις, πάρτε ό,τι θέλετε. Το κλίμα έχει μεγάλη σημασία. Δεν συμφέρει μια Κυβέρνηση , να υπάρχει οξύμένο κλίμα. Αλλά, δεν είμαστε εμείς, εκείνοι οι οποίοι αποφασίζουν. Την οξύτητα την καθορίζει η αντιπολίτευση και τα δείγματα , μέχρι τώρα, πρέπει να πώ ότι είναι απογοητευτικά , με την έννοια ότι επιλέγονται τα όποια θέματα, για να δημιουργηθεί "κλίμα ανένδοτου αγώνα", το οποίον, ασφαλώς, δεν μπορεί να δημιουργηθεί/κάτω/ από τις σημερινές συνθήκες της "Νέας Δημοκρατίας". Το μόνον που δεν μπορεί να κάνει η " Νέα Δημοκρατία", είναι να μιμηθεί τον ανένδοτο " .

ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ) : Κύριε Πρόεδρε, η "Νέα Δημοκρατία", σας άφησε μια εκκρεμότητα, συνταγματική θα μπορούσα να πώ. Το Σύνταγμα προβλέπει την κατάθεση νομοσχεδίου, για την λειτουργία των κομμάτων. Αυτό δεν το έκανε , όσο ήταν κυβέρνηση η "Νέα Δημοκρατία". Στην τελευταία Σύνοδο της Βουλής, προτίθεται η δική σας Κυβέρνηση να καταθέσει τέτοιό νομοσχέδιο;"

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : " Δεν είμαι ώριμος να σου απαντήσω σ' αυτό. Έχει ενδιαφέρον η ερώτησή σου. Επιφυλάσσομαι"

ΑΝΔΡΕΑΣ ΖΟΥΛΑΣ (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ) : " Εγώ μόνον μια διευκρίνιση θέλω, μια

ερώτηση θα κάνει ο κ. Καρανίκας. Η διευκρίνιση που θα ήθελα ,είναι η εξής: Την περασμένη Παρασκευή ο κ. Κουτσόγιωργας, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, μεταξύ των άλλων, που είπε στην Βουλή, είπε ότι το ήπιο κλίμα εξυπηρετεί τον κ. Μητσοτάκη στο να εδραιωθεί στην ηγεσία της "Νέας Δημοκρατίας". Σήμερα, κύριε Πρόεδρε, μας είπατε ότι η " Νέα Δημοκρατία" καλλιεργεί την οξύτητα . Θα ήθελα να μου διευκρινίσετε, αν υπάρχει κάποια αντίφαση μεταξύ των δύο τοποθετήσεων και ποιά είναι, βεβαίως, η έγκυρος;"

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: " Κοιτάξτε, δεν ξέρω τι θα πεί " έγκυρος". Εγώ σας είπα τη δική μου. Με τον κ.. Κουτσόγιωργα όχι μόνον είμαστε συνεργάτες, είμαστε και φίλοι , είναι ένας μαχητής της Δημοκρατίας, ασφαλώς, στη Κυβέρνησή μας δεν μπορεί να πεί κανείς ότι " βάζουμε μπρός κάποιο μαγνητόφωνο" και πληροφορούμαστε πως πρέπει να μιλήσουμε. Καθένας μας έχει κάποιο "λάσκι", κάποιο περιθώριο. Και ο κ. Κουτσόγιωργας το αξιοποίησε".

ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ): " Κύριε Πρόεδρε, είπατε ότι υποστηρίζετε το ήπιο κλίμα. Προσθέσατε μάλιστα ότι μόνον με το ήπιο κλίμα μπορεί να λυθούν και βασικά προβλήματα στον τόπο μας. Υπάρχει κάποια εκκρεμότητα-αν δεν κάνω λάθος- απο την ερώτηση του "ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗ", του κ. Τζίμα, ο οποίος είπε ότι με την απλή αναλογική αν καθιερωθεί, διευκολύνεται ακόμη περισσότερο το ήπιο κλίμα, γιατί τότε η ίδια η διαδικασία λειτουργίας του Πολιτεύματος προσλαμβάνει άλλες διαστάσεις. Σ' αυτό ήθελα να προσθέσω και κάτι άλλο. Προχθές, ο αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, για πρώτη φορά, αναγνωρίζοντας το κόμμα, αυτό , ότι αποδοκιμάζει την προηγούμενη πολιτική του

για την ΕΡΤ , υπέβαλε συγκεκριμένες προτάσεις για την ΕΡΤ. Όταν η Τηλεόραση, όπως έχει γίνει, και πριν όσο είσαστε εσείς Αξιωματική Αντιπολίτευση και τώρα όσο είστε Κυβέρνηση, από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, αποτελεί, θα λέγαμε, το κύριο θέμα της οξύτητας . Τα πάντα κρίνονται πάνω στην Τηλεόραση. Χωρίς να θέλω να παρέμβω στην σημασία ή στην βαρύτητα αυτών που είπε ο κ. Μητσοτάκης, η Κυβέρνηση με την απάντηση την οποία έδωσε, δεν δείχνει σαν να μην αναγνωρίζει ότι/ή ^{και} Αξιωματική Αντιπολίτευση έχει κάποιο λόγο για ό,τι γίνεται στην Τηλεόραση";

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: " Κοιτάξτε, εγώ το θεωρώ λίγο αστείο, πράγματι, να πιστεύει ο αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, ότι απλώς με το γεγονός ότι δηλώνει ότι δεν εγκρίνει το αμαρτωλό παρελθόν της "Νέας Δημοκρατίας" ως κυβέρνησης, ότι αυτό λύνει το θέμα. Στη περίπτωση μου από το 1974, μέχρις ότου γίναμε Κυβέρνηση , είχα παρουσία στην Τηλεόραση, μονάχα σε δύο περιπτώσεις:

Η μία είναι οι εκλογές , όπου μοιράστηκαν κατά κάποιο τρόπο ο χρόνος αυτός , ο τηλεοπτικός , συμπεριλαμβανομένων και των δωδεκαλέπτων που ήταν μέσα στα πλαίσια των εκλογών και επίσης κατά τις συζητήσεις στη Βουλή επιπέδου αρχηγών, πρό της ημερήσιας διάταξης, όπου, όμως , το "παζάρι" για ένα λεπτό και για μισό λεπτό που έκανε τότε ο κ. Μαρούδας , ήταν σκληρότατο. Και τότε βέβαια όταν παραπονιόμουν στον Πρωθυπουργό , η απάντηση ήταν ότι μόνον η κυβέρνησή εκτελεί έργο και ότι αν δίνουμε από τηλεόραση τις κομματικές αντιδικίες, τότε οξύνουμε το πνεύμα και οδηγούμε σε μια δυσλειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Αυτή ακριβώς, ήταν η απάντηση που έπαιρνα, όχι πήρα, που έπαιρνα.

Ερχόμαστε τώρα στη δική μας περίοδο. Και στις εκλογές, τις τελευταίες, του Ιούνη, παράδειγμα :Ο Λεωνίδας Κύρκος μίλησε μία ώρα και σαρανταπέντε λεπτά, τα περισσότερα των οποίων - πιστεύω- ήταν εναντίον της τηλεόρασης που τον φιμώνει. Εγώ δεν έχω ποτέ μιλήσει στην Τηλεόραση./ μια ώρα και σαρανταπέντε λεπτά /Είναι νύχτα-μέρα. Η μόνη που δεν έχει δικαίωμα να μιλά για τηλεοπτική κάλυψη, είναι η "Νέα Δημοκρατία". Είναι τόσο αμαρτωλή, τόσο απαράδεκτη η πολιτική της, ώστε πραγματικά, να θεωρείται ορθώς ως το πιο μεγάλο δημοκρατικό βήμα που πήραμε, τό άνοιγμα της Τηλεόρασης στα κόμματα. Ότι το άνοιγμα αυτό μπορεί να είναι ακόμα μεγαλύτερο, δεν το αμφισβητούμε. Και πρέπει να σας διαβεβαιώσω ότι αυτό είναι στις προθέσεις μας. Γιατί, τουλάχιστον, θέλουμε να αφήσουμε μία παράδοση- όχι αυτή την τετραετία, αργότερα- μια παράδοση γνήσια, δημοκρατική σ' αυτό το τόπο, όχι επιφανειακά δημοκρατική".

ΤΙΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ (ΒΡΑΔΥΝΗ) : " Κύριε Πρόεδρε, πριν απο το 1981, υπήρχε η πρακτική στη Βουλή, να διεξάγεται προ της ημερησίας διατάξεως μια συζήτηση επι επιπέδου αρχηγών, πάνω στα μεγάλα εθνικά και πολιτικά προβλήματα. Απο τον σχηματισμό της Κυβερνήσεώς σας και μετά, αυτή η πρακτική μοιάζει σαν να έχει καταργηθεί. Μπορείτε να μας πείτε τους λόγους, που σας οδήγησαν σ' αυτή την απόφασή σας αφενός, και αφετέρου μήπως πρόκειται να υπάρξει καμιά συζήτηση πάνω στα θέματα αυτά, κυρίως τώρα που βαδίζουμε στο τέταρτο έτος. ";

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : " Κοιτάξτε, εγώ δέχομαι ότι, πράγματι, τα τρία αυτά χρόνια δεν έγινε καμία συζήτηση σ' αυτό το επίπεδο. Δεν είναι θέμα αρχής, καθόλου. Ίσως, κρίθηκε - όπως θυμάστε ήταν για θέματα εξωτερικής πολιτικής οι συζητήσεις αυτές που γινόντουσαν αρχές και τέλος

του έτους, λίγο-πολύ της Συνόδου, τα θέματα αυτά της εξωτερικής πολιτικής είναι άκρως οξυμένα . Απαιτούν, πολλές φορές, για μια περίοδο τουλάχιστον, να μην μιλήσει κανείς πολύ, όπως είναι το Κυπριακό σήμερα. Αλλά, βασικά, δεν έχω καμία αντίθεση προς το θεσμό αυτό, ο οποίος έχει χρησιμότητα και δεν αποκλείω καθόλου ότι σ' αυτή τη Σύνοδο της Βουλής, θα έχουμε την ευκαιρία - τουλάχιστον μια ευκαιρία - να μιλήσουμε για την εξωτερική πολιτική της χώρας , για το Κυπριακό, φυσικά, επίσης. Το Κυπριακό , μην ξεχνάμε , έχουμε ήδη βάλει μπρός τη δημιουργία της εξεταστικής επιτροπής, έτσι θα είμαστε συνεπείς και ως προς αυτήν την διακήρυξή μας ότι ο φάκελος της Κύπρου θα ανοίξει. Και πράγματι, θα ανοίξει. Ασφαλώς, σε κάθε φάση του Κυπριακού ενημερώνω τους πολιτικούς αρχηγούς, σε κάθε φάση".

ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΑΓΚΟΣ (Α.Π.Ε.) : " Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας ρωτήσω, σχετικά με την επίκειμενη επίσκεψή σας στην Πολωνία. Απ' ό,τι θυμάμαι, είχατε συναρτήσει την πραγματοποίηση της επίσκεψης αυτής, απο ορισμένους όρους, μεταξύ των οποίων ήταν και όχι μόνον η άρση του στρατιωτικού νόμου , αλλά και η αποκατάσταση των συνδικαλιστικών ελευθεριών και δεδομένου ότι η "Αλληλεγγύη " παραμένει ακόμα εκτός νόμου - το Συνδικάτο της "Αλληλεγγύης"- θα ήθελα να μας πείτε ποιό είναι το κίνητρο, ποιός είναι ο απώτερος λόγος για την πραγματοποίηση αυτού του ταξιδιού τώρα; "

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : " Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να πώ ότι δεν είχα θέσει όρους. Ούτε θέτω όρους. Είναι πολύ μειωτικό, για μία χώρα ο προσκαλούμενος να θέτει όρους εσωτερικής δομής και λειτουργίας, πριν δεχθεί την πρόσκληση . Μπορεί να την αρνηθεί, μπορεί να την δεχθεί, αλλά δεν

μπορεί να θέσει όρους. Και ασφαλώς, θα πρέπει να ήμουν φοβερά υπερόπτης, να θεωρούσα ότι η Ελλάδα είναι υπερδύναμη, για να θέσω όρους, πριν πραγματοποιήσω μία επίσκεψη.

Η θέση μου πάντοτε για μένα, στο Πολωνικό, πάντοτε ήταν η εξής: Σε ό,τι αφορά την επιβολή του στρατιωτικού νόμου, η καταδίκη απο μέρους της Κυβέρνησής μας ήταν - και εμού προσωπικά- σαφέστατη. Όπως και η καταδίκη για το Αφγανιστάν, γιατί διαβάζω καμιά φορά ότι δεν έχω πεί τίποτα για το Αφγανιστάν. Έχω πεί περισσότερα απο ό,τι έχει πεί η Αξιωματική Αντιπολίτευση. Αλλά, ήμουν σε πλήρη διαφωνία, κάθετη διαφωνία, με τους εταίρους στην ΕΟΚ και φυσικά με τις Ηνωμένες Πολιτείες στο θέμα της επιβολής κυρώσεων. Εκεί ήταν η διαφορά και σ' αυτό το στίβο έδωσα τη μάχη. Γιατί όχι στις κυρώσεις; Πρώτα απ' όλα, γιατί το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε σήμερα στην Ευρώπη, είναι η σύγκρουση Ανατολής και Δύσης. Και κάθε τι που οξύνει και κλιμακώνει αυτή τη σύγκρουση, είναι άκρως επικίνδυνο για την επίβιώσή μας. Γι' αυτό, είμαι εναντίον κυρώσεων στην αναμέτρηση Ανατολής και Δύσης. Αυτή ήταν η θέση μου και νομίζω πως εκτιμήθηκε απο την Πολωνία. Επίσης, είχα υπόψη μου, περισσότερο απ' ό,τι οι εταίροι, ποια ήταν η στρατηγική του Στρατηγού Γιαρουζέλσκι, ήμουνα σε θέση να ξέρω περίπου την πορεία την οποία είχε χαράξει, κάτι για το οποίο, βεβαίως, ενημέρώσα πολλές φορές τους εταίρους μας. Υπάρχει, όμως, και μία άλλη πτυχή. Αποτελεί ένα είδος ψεύδους, ιστορικού ψεύδους, να ασχολούνται οι χώρες της Δύσης με τον στρατιωτικό νόμο στην Πολωνία και να επιβάλλουν κυρώσεις εκεί, όταν στηρίζουν και βοηθούν πολλαπλώς-οικονομικά, στρατιωτικά-μια Τουρκία η οποία είχε μέχρι προχθές μια βάνανυση δικτατορία και η οποία συνεχίζει και υπο τον μανδύα

της Δημοκρατίας , εκτελέσεις και βασανισμούς που αποτελούν ντροπή για την Ευρώπη και την Δύση. Με ποιο δικαίωμα γίνεσαι τιμητής για την Πολωνία ή για κάποια άλλη χώρα του Ανατολικού Συνασπισμού, απλώς και μόνον διότι επέβαλε στρατιωτικό νόμο και δεν αγανακτείς δημόσια και δεν επιβάλλεις κυρώσεις σε μια χώρα που ανήκει στο στρατόπεδό σου και η οποία ταυτίζεται με ^{την} ~~ή~~τηνωδία στη μεταχείρηση των πολιτικών αντιπάλων της και των συνδικαλιστών.

Η Κυβέρνηση της Ελλάδας, όσο μικρή και αν είναι η χώρα, δεν είναι έτοιμη να παίξει αυτά τα παιχνίδια, τα οποία ιστορικά δεν στέκουν. Ίσως θάπρεπε να πούμε ότι είναι πολύ μικρή η χώρα μας για να κάνει τέτοιου μεγέθους απάτη.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΘΝΟΣ): Κύριε Πρόεδρε, μιλήσατε πριν για καθημερινή πρακτική και για την ανάγκη διατήρησης ηπιού κλίματος. Εάν τηρηθούν όσα υπάρχουν μέχρι στιγμής, δηλαδή, ότι πάμε για εκλογές τον Οκτώβρη του '85, ότι πάμε για προεδρικές εκλογές τον Απρίλη, -εκτός του 1 τοις χιλίσις - το ΠΑΣΟΚ έχει μπροστά του ένα χρόνο διακυβέρνησης.

Βάσει της αρχής της καθημερινής πρακτικής και της στροφής στα καθημερινά προβλήματα του κόσμου, η Κυβέρνηση σκέπτεται να πάρει κάποιες αποφάσεις σημαντικές; Και τότε θα παρθούν αυτές για να γίνει πραγματικότητα αυτή η στροφή;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όπως το είπατε, μένει μπροστά μας ένας χρόνος. Δεν είναι χρόνος, κατά τη γνώμη μας, στον οποίο θα πρέπει να ανοίξουμε νέα μέτωπα αλλαγής. Ήδη έχουμε πολλά μέτωπα αλλαγής. Το έργο μας είναι η υλοποίηση των εξαγγελιών μας. Πιστεύω ότι ένα από τα σημαντικότερα είναι αυτό που ανακοινώθηκε χθες που αφορά την κοινωνικοποίηση στον δημόσιο τομέα. Δεν θα επαναλάβω πράγματα που τα γνωρίζετε, αλλά θεωρώ ότι είναι ένα πάρα πολύ μεγάλο, ιστορικό βήμα.

Δεύτερο, πιστεύω ότι παρά τις προσπάθειες που έχουμε κάνει και τις πολλές μας εξαγγελίες σχετικά, δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί η αποκέντρωση στο βαθμό που θα θεωρούσα συνεπή προς τις εξαγγελίες. Άρα μπορείτε να περιμένετε στον τομέα αποκέντρωση μερικές θαρραλές αποφάσεις, οι οποίες θα αποψιλώνουν σημαντικά την Κεντρική Διοίκηση σε όφελος της περιφέρειας, του Νομού.

Όπως, επίσης, γνωρίζετε είναι η περίοδος στην οποία αποφασίζονται πολλά, σχετικά με τον εκσυγχρονισμό των Ενόπλων Δυνάμεών μας για τη διασφάλιση της εδαφικής μας ακεραιότητας. Και αυτό αφορά φυσικά και τα τρία όπλα: Ίσως ακούσατε χθες το βράδυ, η προσπάθειά μας είναι να αυξήσουμε τη συμμετοχή της ελληνικής βιομηχανίας ραγδαία, στην παραγωγή οπλικών συστημάτων. Κάτι που για μας, μακροπρόθεσμα, είναι μια εξασφάλιση της εθνικής μας ανεξαρτησίας.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΜΠΑΤΗΣ (ΒΗΜΑ): Κύριε Πρόεδρε, αναχωρείτε αύριο για τη Σουηδία, όπου με τον κ. Πάλμε έχετε αναλάβει μια πολύ σημαντική πρωτοβουλία για τα πυρηνικά. Στις αρχές του Νοέμβρη πηγαίνετε στη Συρία, όπου υπάρχει ένα μεγάλο πρόβλημα. Μπορείτε να μας πείτε πρώτα, τί γίνεται με την πρωτοβουλία για τα πυρηνικά - κάτι πιο συγκεκριμένο. Δεύτερο, όταν θα πάτε στη Συρία, θα αναλάβετε κάποια πρωτοβουλία που έχει σχέση με το Παλαιστινιακό;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σε ό,τι αφορά το πρώτο ερώτημα, ναι! Προ ολίγων ημερών, ίσως εβδομάδων, συναντήθηκαν στη Νέα Υόρκη οι εκπρόσωποι των "Έξ" που υπέγραψαν εκείνη τη δήλωση για τους πυρηνικούς εξοπλισμούς και προετοιμάζεται για τον Ιανουάριο - πιστεύω αργά τον Ιανουάριο - μια συνάντηση των "Έξ" σε κάποια πρωτεύουσα από τις έξι πρωτεύουσες. Οι πιθανότητες είναι κατά κύριο λόγο, Νέο Δελχί. Αν αυτό λόγω των εκλογών στην Ινδία δεν είναι εφικτό, τότε ίσως είναι η Αθήνα, για να προχωρήσουμε σε νέα βήματα και να προετοιμάσουμε μια - αν θέλετε - ζωντανή παράσταση - επίσκεψη στις πέντε χώρες που θεωρούνται πυρηνικές. Για ένα διάλογο απ'ευθείας με τις ηγεσίες τους.

Με άλλα λόγια αυτή η πρωτοβουλία, προχωρεί και προχωρεί με γοργό ρυθμό.

Σε ό,τι αφορά την επίσκεψή μας στη Συρία, δεν έχω καμμία εξουσιοδότηση ο ίδιος από τον Αραφάτ, δηλαδή από την Οργάνωση για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης, ώστε να κάνω-αν θέλετε- ειδικές προτάσεις. Προτίθεμαι σαφώς να συζητήσω το Παλαιστινιακό, να δώ,σε πιο μέτρο,ο Άσαντ θεωρεί πιθανή μια από τις λύσεις οι οποίες έχουν προσφερθεί, να πληροφορηθώ για τις σχέσεις του με το Παλαιστινιακό Κίνημα - αν θέλετε - και να εκφέρω και τις απόψεις μου, απόψεις που είναι δικαιολογημένες λόγω του ότι είμαστε γείτονες. Αλλά δεν έχω αναλάβει καμμία μεσολάβηση για τους Παλαιστίνιους σε σχέση με τη Συρία ή ακόμα και με την Ιορδανία.

ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΜΒΥΣΗΣ (ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ): Η απάντησή σας κ.Πρόεδρε, στο ερώτημα του κ.Αντωνόπουλου μου άφησε μία απορία. Τόσο για την περίπτωση Φωτήλα - της γενικότερης επιθέσεώς του εναντίον της κυβερνητικής πολιτικής - όσο και για την περίπτωση της "Ελευθερο-

τυπίας" και ειδικότερα του Γιώργου Μασσαβέτα, εναντίον του κ.Αρσένη, προέρχονται σε τελική ανάλυση - ανεξάρτητα αν διαγράφηκε ο κ.Μασσαβέτας ή έφυγε ο κ.Φωτήλας - μέσα από το ΠΑΣΟΚ. Μιλήσατε λοιπόν για εξυπηρέτηση μεγάλων συμφερόντων τα οποία "πατιώνται", πλήττονται κτλ. με τα μέτρα της Κυβερνήσεως και, κατ'ακολουθία, αυτά τα συμφέροντα αντιδρούν.

Μπορώ να ειπώσω ότι αυτό που είπατε σημαίνει ότι εκείνοι που προστατεύουν αυτά τα συμφέροντα είναι μέσα από το ΠΑΣΟΚ; Ή ήσαν, αν θέλετε;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εκείνο το οποίο μπορώ να πω είναι το εξής: Έχουμε καμμιά διακοσαριά χιλιάδες μέλη. Και δεν είμαι σε θέση να πω ότι γνωρίζω τον καθένα ή ότι μπορώ να είμαι βέβαιος ότι θα ακολουθήσει με συνέπεια ο καθένας τις αρχές του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος. Δεν μπορώ να αναλάβω αυτή την ευθύνη. Νομίζω πως στην ελληνική ιστορία έχουμε αρκετές ανάλογες εμπειρίες, ώστε να μην παραξενευόμαστε είτε εσύ, είτε εγώ.
